

VEČERNI LIST

Posamezna številka 60 vin.

NEODVIŠEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vin.

Cene po pošti:
za celo leto . R 84.—
za pol leta . R 42.—
za četrt leta . R 21.—
za 1 mesec . R 7.—
Za Ljubljano mesečno 7 R
Za inozemstvo mesečno 12 R—
Uredništvo in uprava:
Ropitarjeva ulica št. 6
Uredn. telefon štev. 50

Odkritje Krekovega nagrobnega spomenika.

Dne 30. maja t. l. bo tretja obletnica majniške deklaracije. Živo se vsi še spominjamo, s kolikim navdušenjem je sprejel ves narod blagovest, da se hočemo Srbi, Hrvati in Slovenci združiti, da hočemo postati en narod, svoboden in samostojen, svobodnim narodom enakopraven brat.

Jasno in določno je bil izrekel veliki državnik dr. Janez Ev. Krek, kar je nazadnje živelo v vseh srcih; zato je tudi kakor v dokaz, da je najidealnejša politika hkrati najrealnejša, na mah potegnil ves narod za seboj; zato je tudi s toliko silo prevzela njegova misel srca vseh Slovencev, da jih nobena trma, nobena spletkarščina politike ni mogla več zavesti s pravega pota.

V veliki meri je zasluga Krekovega dela, da nas je našel veliki čas pripravljen za veliki dogodek. In kakšno zmago je slavila takrat njegova ideja! Več, kot smo se držnili upati, smo dosegli Slovenci: svobodni in samostojni živimo, združeni s svojimi brati v svobodni državi.

V spomin tistih lepih časov, ki se poslavljajo kakor temneča zarja tistih časov, ko smo imeli velik cilj pred očmi in velike ideje v srcih, se bo 30. maja t. l. ob 11. uri dopoldne na pokopališču Sv. Križa slovesno odkril nagrobni spomenik Jan. Ev. Kreka.

Spomenik, delo domačega kiparja Lojzeta Dolinarja iz domačega marmorja, predstavlja dva orjaka, ki povešata ob grobu glave od bridkosti nad prežgodnjo snrtjo velikega moža, od bridkosti nad ničurno malenkostjo sedanjih časov.

Posebna vabila k temu odkritju se ne bodo razpošiljala; tem potom vabi podpisani odbor vsa kulturna društva širne domovine, vse častilce Krekovega imena, da priznajo s svojo udeležitvijo pri slavnosti dne 30. t. m. dolg hvaležnosti rajnemu voditelju in organizatorju Jan. Ev. Kreku in ožive v svojih srcih spomin lepih dni mlade svobode.

Odbor za Krekov spomenik.

V Ljubljani, dne 23. maja 1920.

„Naprej“ se brani resnice.

Na moj članek v »Napreju« mi je čez nekaj časa potem »Naprej« odgovarjal v treh člankih. Na to sem mu poslal sledeči odgovor, ki ga pa ni hotel objaviti. Zato ga izročam »Večernemu listu«. Odgovor se glasi:

Upam, da boste še vedno tako prijazni in boste sprejeli tale moj odgovor in pojasnilo, ko ste me sami pozvali »Ovzrite ali popravite!« Ker ste resnično ljubni in sovrzite laž, ker Vam je gotovo za to, da se dožene resnica, zato resnici ne boste zapirali vrat svojega lista. Saj če kaj napačnega trdim, me lahko zavrnete, kakor me hočete, četudi ostro, samo — prosim — pravično!

G. Verus, ki me pozivlja k odgovoru, pravi, da so moja vprašanja naivna. Gospod Resničnik naj ne zameri, če mu plačam z istim denarjem, to je: če tudi njegova vprašanja imenujem naivna. Vprašuje: »Zakaj pa duhovniki in njih časopisi tako ljuto, tako besno in tako grdo napadajo socialno dem. delavske organizacije? Kaj imajo duhovni od tega? Zakaj ti duhovni ustanavljajo žolte zv. krščansko socialne organizacije proti delavskim socialno-demokratskim?«

Odgovor na to vprašanje mora g. Verus sam vedeti. Zato, ker socialnodemokratski listi in govorniki napadajo vero in služabnike vere, duhovnike. Zakaj ustanavljajo krščansko socialne organizacije? Zato ker bi radi delavstvu ohranili vero, o kateri so prepričani, da edina more človeka trajno osrečiti.

Gospodje socialisti, opustite to versko in farsko gonjo, pa smo si lahko dobri! Vsaj pobijati se med seboj nam ne bo treba. V gospodarskih ozirih bi se že sporazumeli. Si nisimo tako daleč narazen. Nevem, da bi kak duhovnik hotel zagovarjati kapitalizem ali sploh sedanj družabni red. Če kakega takega poznate, povejte nam ga, ga bomo mi sami poučili. Vsi čutimo nujno potrebo, da se nevdružljive razmere spremenijo.

Ako torej duhovniki odklanjajo socialno demokracijo, je to samo radi njenega sovražnega stališča nasproti cerkvi. V tem smo si edini z Vašim somišljenikom g. Abditus-om, ki je pisal v »Novih zapiskih« VII, 1910: »Socialistični nauk ne zahteva in tudi ne potrebuje kulturnega boja, kakor si ga misli »Svobodna misel«, in ga tudi sprejeti ne more. Boda mase — kakor tudi posameznika — in eksistenčni boji niso nastali zaradi vere, cerkve ali celo Boga, temveč zgolj in samo vsled gospodarskega in duševnega razvika preteklosti in sedanjosti. Propaganda za brezverstvo, ateizem in podobno nima z gospodarskim bojem delavskega sloja nič skupnega.«

Ali ste slišali? Prav to trdimo mi. Ali menite, da je dr. Krek, če je glasoval za to, da se razpusti železničarska organizacija, to storil res zato, ker ni privoščil železničarjem gmočnega zboljšanja? Tega Vi, ki ste Kreka ob njegovi smrti sami slavili kot prijatelja delavstva, gotovo ne boste trdili. Vzrok nasprotnosti je bil torej čisto drug.

G. Verus, ali sedaj razumete moja navivna vprašanja?

Kar se tiče »lažnivosti« katoliških listov in duhovnov, imam pa jaz te-le misli: »Vi pravite, da sem jaz prepričan, da naši listi lažejo. Oprostite, jaz o tem nisem prepričan. Ko bi bil prepričan, bi že davno bil nastopil zoper to lažljivost. Jaz seveda ne utečnem vsake posamezne trditve preiskavati, vkoliko je resnična, vkoliko ne. A da bi naši listi in naši ljudje vedoma in namenoma pisali neresnico, tega si ne morem misliti. Nekaj drugega je namreč laž in nekaj drugega je znota. Molijo se tudi krščanski ljudje lahko; da bi pa s premislekom lagali, to bi bila sramota. Če mi kako laž naših ljudi dokažete, jih bom jaz sam prijel in zahteval, da naj nikar ne delajo sramote krščanskemu imenu. Ko bi naši listi in naši ljudje tako lagali, kakor so lagali vaši o meni, da lahko prisežejo, da so me videli streljati, bi jaz našo stranko proglasil za stranko lažnivcev.

Zdi se mi torej, da z »lažmi« malo preveč mečete okoli sebe. Med dostojnimi ljudmi bi se laž ne smela očitati nikomur, komur se to tudi ne dokaže.

To so moje misli o našem medsebojnem bevsanju in praskanju.

Ponavljam: ko bi se socialna demokracija odrekla cerkvi sovražnemu stališču, mislim, bi se lahko pobotali. Ali menite da ne?

Moj odgovor do tukaj je bil spisan in odposlan takoj na Vaš prvi članek. V nadaljnjih dveh člankih mi deloma že odgovarjate na tukajšnji moj odgovor. V drugem članku mi zatrjujete: Socialna demokracija ni bila nikdar proti katoliški duhovščini, istotako ni bila proti veri. Oprostite, če nekoliko dvomim in še močno dvomim nad resničnostjo te trditve. Socialne demokrate poznamo od nekaj kot izrazite nasprotnike cerkve in duhovščine, in ne samo duhovščine kot »zagovornikov kapitalizma«, ampak same na sebi.

Ako v tretjem članku pravi »priprosti delavec« F. Š.: Tudi v Vaši stranki je globoko vkoreninjeno sovraštvo proti nam, moram odgovoriti na to: Ako mi nasprotujemo socialni demokraciji, je vzrok temu ravno ta, ker vidimo v njej najhujšo nasprotnico vere, ki široko naše ljudstvo odtuje cerkvi, — ne pa zaradi njenega socialnega programa, o katerem bi se bilo mogoče sporazumeti.

Potolazi me pa zadnji stavek drugega

članka, kjer pravite: »Kadar bodo nehali biti duhovniki vodje politične stranke, ki bo pobijala delavsko gibanje, potem bo naziranje o veri in duhovnikih čisto drugačno in celo za vas zadovoljivo.« — Dobro! To vašo izjavo vzamem za zadovoljstvom na znanje. Zato Vam tudi jaz rečem: Kadar boste socialni demokratje zavzeli drugo stališče nasproti veri in cerkvi, in da še bolj določno govorim: kadar boste začeli pridno v cerkve in k spovedi hoditi, takrat bo tudi naziranje duhovnikov o socialni demokraciji čisto drugačno in za Vas zadovoljivo. Rečem Vam: Roko v roki bomo hodili in s skupinimi močmi bomo delali na to, da vržemo kapitalizem in ustanovimo nov družabni red, v katerem naj bi bilo dovolj kruha za vse. Gospodje socialni demokratje, kar začnite, pa boste videli, če bo res ali ne!

To moj odgovor. Vprašam: Kaj tu ni resničnega? In če bi kaj ne bilo, saj bi me v svojem listu lahko zavrnili, kakor bi me hoteli. Zakaj se torej branijo odgovora? Boje se, da bi njih bralci ne slišali resnice. Boje se resnice, ki jo je zapisal njih lastni pristaša Abditus. Boje, da bi ljudje ne videli, v kakem nasprotju s temi besedami je njih ravnanje. — Pišejo, da še nikdar niso bili proti duhovščini in proti veri (!). Ko jih pa pozivljamo: pustite farsko gonjo in živite krščansko, pa bomo prijatelji in bomo skupaj delali zoper kapitalizem, — pa nočejo nič slišati. S tem potrjujejo samo to, kar smo že davno vedeli! Ne toliko boj zoper kapitalizem, ampak boj zoper »klerikalizem«, to je zoper krščanstvo, ta jim je prvi. Vse drugo je daleč zadaj.

Jan. Kalan.

Širite „Večerni list“!

Liberalni kapitalisti za drag živež.

Ljubljana, 22. maja. Sinočnji »Slovenski Narod«, ki se zadnje čase s tako vne-mo zavzema za milijonarje, da bi še dalje smeli zastopj bivati v tujih hišah, je prinesel iz Belgrada naslednje poročilo:

Beograd, 20. maja. Poslanec Svetozar Grigorjevič (demokrat) je naslovil v včerajšnji seji parlamenta na ministra za trgovino in industrijo interpelacijo radi ustanovitve zadruga za izvoz in zabrane izvoza poljedelskih pridelkov, vsled česar so padle cene živilskega potrebščinam pri proizvajalcih na polovico in je s tem zlasti oškodovan kmet, ki mora svoje izdelke prodajati za polovično ceno, medtem ko mora kupovati svoje potrebščine po visokih polnih cenah, ki se od dne do dne še dvigajo. Obenem so vsled tega padanja cen prizadeti tudi trgovci z malim (!) kapitalom, ki so si nabavili kako (!) zalogo po visoki ceni in morajo sedaj vsled padca cen prodajati svoje blago za polovično ceno. Vsled tega je nastala velika nezadovoljnost tako pri kmetih, kakor tudi pri

malih (!) trgovcih in poslanec vprašuje ministra za trgovino in industrijo, kaj namerava storiti, da se ta nevolja odstrani.

Ta gospod Grigorjevič, ki ga sam »Narod« proglasa za svojega pristaša, gotovo ne trpi vsled dragine. Drugače bi ne stavil take interpelacije. »Narod« očitno meni, da bo slovenske kmete pobunil radi tega, ker je prejšnja vlada banaškim, hrvaškim in srbskim judom omogočila navijanje cen. Banatski veleposestniki niso kmetje, marveč kapitalisti najhujše vrste. In ti nedolžni »mali trgovci«, ki so si nabavili »kako (!) zalogo«, niso drugega, ko judovski kapitalistični veleveržniki. Če je ta gospoda nevoljna, more delovno ljudstvo biti veselo. Da se »nevolja odstrani«, — to lahko povemo mi —, je treba le, da se kapitalistom zopet dovoli neomejeno odiranje ljudstva. To želi interpelacija, ki jo »Narod« s takim veseljem ponatiskuje.

Nobene nesreče ne bo, če bodo judovski in nejudovski verižniki in navijalci cen res kaj izgubili. Dovolj dolgo so obirali ljudstvo!

Državni podtajnik za zunanje stvari Harmsworth je izjavil, da ni res, da bi bila Avstrija velike množine municije dobavila dunajski ententni komisiji in da bi bila ta municija pod varstvom zaveznikov poslana na Poljsko. Na drugo vprašanje je odgovoril Harmsworth, da so bile 13. maja vložene interpelacije radi prodaje vojnega materiala, do katerega so imeli po mirovni pogodbi edino zavezniki pravico. Ta material se ne namerava poslati na Poljsko.

KOLERA V KIJEVU.

LDU Varšava, 21. maja. (DunKU — Brezlično.) Po poročilih poljskega Rdečega križa iz Kijeva je v mestu kolera. Ker ni zdrave pitne vode, pije prebivalstvo vodo iz Dnepra. Zdravil ni, vsakovrstne bolezni se širijo.

KONEC STAVKE NA FRANCOSKEM.

LDU Pariz, 21. maja. (DunKU — Havas.) Narodni odsek občne delavske zveze je s 96 glasovi proti 11 glasovom sklenil, vrniti se na delo. 15 članov ni glasovalo.

KOMUNISTIČNA ZAROTA V FRANCJI.

LDU Pariz, 21. maja. (DunKU. Agence Havas.) Preiskava pri nekem odpuščenem železničarju je odkrila celo vrsto načrtov za ustanovitev sovjetske vlade na Francoskem. Hišne preiskave pri več železničarjih so dožnale, da so pri sedanjem stavkarskem gibanju vodilni elementi ruski boljševiki.

KDO DAJE POLJAKOM STRELJIVO.

LDU Pariz, 21. maja. (DunKU.) Na včerajšnji seji angleške spodnje zbornice je bilo vladni stavljenih več vprašanj glede vojnega stanja med Poljaki in boljševiki.

rizniškega urada, gospod svet-

mo, da bodo oblasti g. Polaka v Tržiču kaznovale tako kakor zasluži.

Iz Tržiča nam o tem še poročajo: Tovarnarju usnja inženirju Karlu Polak je oblast zaplenila velike zaloge usnja. Tovarnar Polak ni hotel prodajati domačim čevljarjem potrebnega usnja. Na vse strani so ga hodili kupovat, da so mogli nadaljevati čevljarstvo obrt. Da so se s to hojo in iskanjem usnja čevljarstvi izdellili podraževali, je umevno. Inženir Polak pa je imel velikanske shrambe in tu skrito usnje. Komisija ga je našla celo pod streho v postelji. Vsa vrednost nakopičenega usnja presega nizko ceno na 7 milijonov kron vrednosti. Pozivamo pristojno oblast, da se razproda odkrita zaloga čevljarstvi zadrugi, ki že dalj časa trpi na pomanjkanju surovin.

LDU Beograd, 21. maja. Finačni ministar je povišal vsem umirovljencem doklade za mesec junij t. l. Odslej se ne bo več gledalo na to, ali imajo umirovljenci tudi postranski zaslužek ali ne.

LDU Belgrad, 21. maja. Včeraj, dne 20. t. m., je bila seja minisirskega sveta, ki je trajala od 10.30 do 13.30. Na tej seji so se razpravljala mnoga važna vprašanja, med katerimi je bilo tudi vprašanje 25% poviška uradniškim dokladam za mesec junij.

LDU Beograd, 21. maja. Finančni minister je povišal vsem uradnikom in neukaznim nameščencem njihove dosedanje dohodke za 25%, tako da bodo imeli se: dalji uradniki 25 dinarjev dnevno, nižji 20 in neukazni nameščenci 12½ dinarjev dnevno. To velja za mesec junij. Kasneje namerava finančni minister urediti uradniške plače končnoveljavno s poviškom za 25%. Vse to velja le za uradnike in nameščence v državi.

[H] Boljševizem kapitalistov. Že včera
 smo prijeli kapitalistično gospodo, ki si
 lasti pravico, da revoltira proti vladnim
 naredbam, ki ji niso po godu. K temu mo-
 ramo pribiti novič to-le: Kapitalistična
 gospoda je vedno jako energična zoper
 vse, ki kritizirajo način vlade, dokler ta
 način odgovarja njihovim interesom. Ko je
 njihov eksponent dr. Žerjav sedel na vladi,
 je za vsakim voglom iskal »boljševikov«
 ter pridno zapiral vse, ki so si drznili gra-
 jati način njegove vlade. Naš list je ta eks-
 ponent kapitalistov neštetokrat zaplenil.
 Ko pa je sedanja deželna vlada stopila
 kapitalistom na prste, si ti gospodje laste
 pravico, da z vsemi sredstvi nastopajo
 proti vladni stanovanjski naredbi, jo pro-
 glašajo za blazno in celo izjavljajo, da se ji
 nihče ne bo pokoraval. Sedaj gospodje ka-
 pitalisti uganjajo »boljševizem«. Ta »boljš-
 ševizem« proglša za zakon in postavlo
 vse, kar je kapitalistom v profit, ter tepta
 vse, kar bi utegnilo koristiti splošnosti.
 Vlada naj se pokaže odločno ter naj proti
 temu »boljševizmu« nastopi z vso stro-
 gostjo!

+ Poboljšal se je! Socialdemokratsko glasilo »Naprej« smo zadnje čase morali ostro prijemati radi njegovega nasprotovanja stanovanjski naredbi. Greben je kapitalistom vsled pomoči od te strani zelo vzrastel. Zato pa moramo danes z zaščujenjem ugotoviti, da so se v socialni demokratski stranki našli pametni možje, ki so spoznali velik socialni greh svojega glasila, in skušajo sedaj stvar popraviti. Včerajšnji »Naprej« piše o stanovanjski naredbi: »Priznavamo pa lojalno naredbo dober namen, in če ta ostane, se bi naredbo dalo prilagoditi razmeram, ki bi vsaj v malem ublažile neznosne razmere. Liberalno časopisje, ki je zopet enkrat dobilo priliko, pokazati svojo ljubezen do posestnikov in oštirjev (volitve na vidiku) trga to naredbo v dolgih člankih. Najbolj nevhvaležno se nam zdi pobijati naredbo s stališča svete privatne lastnine. Prepričani smo, ako bi morali revnejši sloji apelirati na človečanski čut hišnih posestnikov, bi lahko vsi v Zeleni jami spali. Že prve odredbe o zadevi tega vprašanja, izdane od sodruga Repeluha, so bile trgate z argumenti, da jih izdajajo mladi ljudje itd. pa vendar se je izkazalo, da je takratna akcija prihranila županu marsikatero razburjenje. Gotovo nismo za vmešavanje nepoklicanih v avtonomijo občine, ali časi so težki in samo nujno delo nas reši krize, ki je v letošnji zimi lahko katastrofalna.« To je tisto, kar smo mi vedno trdili, a smo doslej tudi pri socialdemokratih našli le gluha ušesa. Zato pozdravljamo ta preokret v interesu stanovanjske naredbe. Ljudstvu stanovanj! Ven iz vagonov!

+ Komunistična kolobocija ali članek gospoda komunista M. Ristovića iz Bel grada v »Delavcu«! G. Ristović je komunist, kot tak je mož krepkih in najkrep

kejših izrazov. Če bi bili ti krepki izrazi osoljeni še s trohico pameti in razumnosti, bi bilo boljše. Tako pa je za komuniste same težava, spoznati se v tej kolobociji, v kateri gospod Ristović grmi proti »Večernemu listu« (z dne 12. maja) sledeče: »Lahko člankar, kot pravi, da ugovora niso sestavili komunisti, ampak oni od krščanskega Saveza.« Ker ne vemo, ali je to srbsko ali slovensko, naj nam kdo drugi od pametnejših komunistov to razloži. — Gre za besedo »ugovor«. Ugovor je slovenski ugovor ali srbska pogodba. »Večerni list« pa je 12. t. m. ugovarjal proti temu, da so komunisti sklenili pogodbo z upravo monopolov v imenu krščanskega delavstva. Ugovarjala je tudi Jugoslovanska Strokovna Zveza« in Zveza krščanskega tobačnega delavstva. Pogodba je sedaj razveljavljena. Pogajanja za nova povišanja doklad se vrše z obema organizacijama. To smo napovedali že 12. t. m. in to se je zgodilo. Zato nas silno zabava g. M. Ristović v vlogi kraljeviča Marka, kot pravi: »In jaz, kot delegat Saveza monopolskih delavcev pozivam gospodo iz krščanske organizacije javno, da sprejmejo mojo izjavo na znanje.« — In mi ter z nami slovensko delavstvo kot pametni ljudje izjavljamo javno, da je srbsko delavstvo gotovo bolj modro ko njihov domišljavi delegat gospod Ristović!

✚ **Položaj zopet temen.** Demokrati se v koncentracijskem kabinetu ne počutijo dobro; njih nameni so pač drugi, nego jih mora imeti poštna koncentracijska vlada. Zato njihove želje niso ravne te, da bi koncentracijska vlada ostala dalj časa in izvršila velike naloge, ki čakajo nujne rešitve. Radi bi nekaj drugega... Zato so njihova glasila jako črncgleda glede sedanjosti vlade in pravijo, da se bo v njej takoj pokazal razdor, kakor hitro pridejo na vrsto aktualna vprašanja. S tem pripravljajo demokrati javnost na dogodke, ki jih tajno snujejo. Toda toplot jim njihovo kovarstvo pač ne bo uspelo.

+ Občinske volitve v Srbiji so razpisane za 22. avgusta t. l., zato bodo volitve v konstituanto najbrže šele v oktobru. Občinske volitve se izvedejo tudi v Bosni, kjer se bodo občine preenovala.

+ **Protić v Zagrebu.** Minister za konstituanto Stojan Protić je v spremstvu ministra za pošto in brzojav dr. Drinkovića in ministra za šume in rude Kovačevića, poverjenika za notranje stvari dr. Potočnjaka in vseučiliških profesorjev dr. Jančkovića, dr. Markovića, dr. Vošnjaka in dr. Omanudija dospel v Zagreb. Nastanil se je v banski palači kot gost dr. Laginje.

— Na orovski tabor v Mariboru pridejo ameriški Slovenci s posebnim parnikom. Na tabor pride tudi odposlanstvo angleških »skautov« — kulturno-vzgojne organizacije katoliške mladine.

— Prošnje za naknadno kolkovanje bankovcev. Ministrstvo za finance objavlja, da bode reševala te prošnje posebna komisija treh oseb pri generalnem inspektoratu tega ministrstva pa samo, v kolikor so bile prošnje vložene pravočasno, to je do vstevši 10. marca t. l. Prošnje, ki so bile vložene šele pozneje, se ne bodo jemale v pretes.

— **Obzne vesti s pošte.** Imenovan
so: Za poštnega svetnika višji poštni ko
misar dr. Anton Vagaja in za gradbenega
svetnika višji gradbeni komisar inž. Mari
Osana pri poštnem ravnateljstvu v Ljub
ljani. (Štev. p. m. 14.888 od 12. maja 1920.)

— **Za poštné oficiale:** poštni asistentje
Karel Mlakar, Franc Jurman, Leopold
Markelj, Franc Mezek, Janko Tavzes, Pe
ter March, Robert Olinčič, Pavel Krulje
Karel Beno, Ivan Lenarčič, Alojzij Kra
ker, Ivo Šajina, Milan Stamcer, Valerijan
Mayer, Gabrijel Weber, Franjo Rechber
ger, Franc Šalehar, Hubert Jurkovič in
Franc Volavšek. (Štev. p. m. 7736 od 30.
aprila 1920.)

— V upravni svet južne železnice sta voljena gg. dvorni svetnik Šukla in industrijec Drag. Hribar.

— **Draženje slamnikov.** Organi verižniškega urada so v več krajih dognali, da imajo trgovci, kateri prodajajo slamnike, že velike zaloge slamnikov v zalogi, za katere so plačevali lani 40 do 50 kron, prodajali so jih pa po poštenih verižniških cenah, katere so bile seveda zelo pretirane. Oblasti so že zaplenile veliko slamnikov, ker so se prodajali po verižniško visokih cenah.

— Veriženje in tihotapljenje s tobakom. Organi verižniškega urada so v Sp. Šiški odkrili pri neki Vogričevi brlog, v katerem so se zbirali tihotapci s tobakom. Skupno z detektivi ljubljanske kolodvorske ekspoziture so prijeli tam 15 mladih fantov iz zasedenega ozemlja, kateri so iz tihotapljalji tobak. Dalje so prijeli v Novi vasi neko veleveržniško s tobakom. Da se korenito zabrani veriženje s tobakom, se veriženje z njim ne bo več kaznovalo samo po finančnih oblastih kot dohodarstveni prestop, marveč ga bo kaznoval tudi verižniški urad, nedovoljeni promet in tihotapstvo tobaka bodo pa kaznovali tudi še dohodarsivene oblasti. Prvi je bil posrednjem verižniškem uradu v Ljubljani kaznovan neki Hrvat na 8 dni zapore in na 1000 kron globe, ker je prišel v Ljubljano in kupil v glavni trafikli veliko tobaka z namenom, da na Hrvaškem ž njim veriži.

— Materinsko varstvo v Avstriji. Avstrijska vlada pripravlja načrt zakona o babicah. Po vsej državi se nastaviijo okrajne babice in tudi okrajne strežnice.

— Kaznovano prikrivanje najdenih reči. Ivan Jelšovar in Franca Ninis sta prikrivala dve konjski odeji, kateri je našel Jelšovar. Deželno sodišče v Ljubljani je obsodilo zaradi prikrivanja najdenih reči Jelšovarja na 6 in Nimisovo na 2 dni navadnega zapora.

— Uvedenje selske službe. Z dnem 1. junija 1920 se uvede pri kr. poštne uradu Radomlje dostavljanje poštnih pošiljatev po selskem pismonoši v sledeče vasi: Rova, Volčji potok, Homec. Dostavljanje se bo vršilo vsak dan razen nedelje.

— **Vlom.** Dne 15. maja je bilo v Št. Lambertu vlomljeno v hišo kočarja Valentina Pavliča v Vovšah; vlomilci so odnesli obleke v vrednosti 3000 K.

— **Ukladeno perilo.** Mariji Bezljaj v Dobrunjah je bilo ukradeno kakih 100 komadov različnega mokrega perila. Orožnikoma Francu Trčku in Francu Golobu iz Štepanje vasi se je posrečilo, da sta najdlja pokradeno perilo v bližnjem gozdu. Po sledih se je dognalo, da je perilo ukradla kaka ženska.

— Visoki šoli za mlinarsko in pekovsko obrt žele ustanoviti v Avstriji. Akademiji naj bi bili tesno zvezani; njun sedež naj bi bil Dunaj.

— V »špasi« sem rekla, pravi Terezija Knific iz Leš, ki je ozmerjala orožniško patruljo, ker je izvedla hišno preiskavo iskaljo orožje in sedi zato na zatočni klopi ljubljanske deželne sodnije. Dvorni svetnik prvi državni pravdnik Bežek poudarja v svojem predlogu, naj se obtoženka ne kaznuje preostro. Sodba: 1 dan strogega zapore.

— Cena masti v Belgradu. Belgrajska občina je znižala cene masti v svojih prodajalnicah od 13 na 12 dinarjev za kilogram.

— Valute dne 21. maja na zagrebski borzi: 100 dolarjev 11.000 K; 100 avstrijskih kron 59 K; 100 mark 275 K; 100 lejev 238 K; 100 lir 675 K.

lj. Krščansko-socialne organizacije v Ljubljani priride o priliki 70letnice knezskofoča dr. Jegliča jubilejno slavnost s sledečim sporedom: V petek, 28. maja t. l., ob pol 9. uri zvečer podoknica društva katoliških rokodelskih pomočnikov in salezijanske godge za Rakovnik, Zbirališče v Rokodelskem domu. — V soboto, 29. maja t. l., ob 9. uri zvečer slavnostni koncert pevske zveze »Ljubljana« v veliki dvorani Uniona. — V nedeljo, 30. maja t. l., ob 10. uri slovesna sv. maša v stolni cerkvi. Po sv. maši poklon društvenih deputacij. Popoldne ob 2. uri v Ljudskem domu izredni občni zbor Orlovske zveze, na katerem se izvoli presv. g. knezskofoča za častnega člana. Ob 5. uri popoldne slavnostna akademija v veliki dvorani Uniona, pri kateri nastopijo vzorne telovadne vrste orlovske organizacije. — Vstopnina: Sedeži po 20, 15 in 10 K. Stojšče 5 K. — Predprodaja vstopnic v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Cisti dohodek akademije je namenjen za Prosvetni dom v Ljubljani. — Pridite, da skupno proslavimo 70letnico našega cerkvenega vladike. — Prireditveni odbor.

lj Birnovanje v ljubljanski stolnici v
binkoštnih praznikih. Binkoštna nedelja:
1. Predpoldan: Ob poldnesitih ($\frac{1}{2}$ 10) slo-
vesna škofova sv. maša. Po končani svetli
maši, krog polenajstih ($\frac{1}{2}$ 11), se prične
delitev sv. birne. Zadnji blagoslov svete
birme se bo podelil ta predpoldan dva-
krat, prvič krog poldvanajstih ($\frac{1}{2}$ 12), dru-
gič k sklepu. 2. Popoldan: Ob poltreh

(½3) slovesne večernice, ob treh (3) začetek birmovanja, zadnji blagoslov slovesne birmе samo ob sklepu in po sv. birmi slovesne litanije. — Binkoštni ponedeljek: Ob desetih (10.) slovesna sveta maša, po sv. maši, krog enajste (11.) ure, začetek birmovanja. Zadnji blagoslov k sklepu sv. birmе.

lj Popis ljubljanskega prebivalstva. — Policijsko ravnateljstvo je izdalo sledeči razglas: Na podlagi § 12. naredbe deželne vlade za Kranjsko z dne 28. marca 1913, dež. zak. št. 13, odrejuje policijsko ravnateljstvo splošni popis vsega prebivalstva ljubljanskega policijskega okoliša, to je mestni občini Ljubljanski, v občinah Žežar, Siska, Vič in Moste. Hišni posestniki se pozivljajo, da takoj prevzamejo med uradnimi urami, to je od 8—12. ure na bližnjih policijskih stražnicah ali pa v zglasilnem uradu policijskega ravnateljstva brezplačno tozadavne tiskovine, to je hišne pole in izkaze stanovalcev in jih izpolnijo ali pustijo izpolniti po vsebini poduka in navodila teh tiskovin. Pravilno in dobro čitljivo izpolnjene hišne pole in stanovanjske izkaze je tekom 3 dni vrniti bližnji policijski stražnici ali pa zglasilnemu uradu policijskega ravnateljstva med uradnimi urami, to je od 8. do 12. ure. — Hišni gospodarji, njih oskrbniki, družinski poglavarji in drugi gi obvezanci, ki ne bi temu razglasu točno zadostili, se bodo kaznovali v smislu ministrske naredbe z dne 2. aprila 1858, drž. zak. št. 51, z globo od 10—4000 kron oziroma z zaporom od 1 dneva do 14 dni. — Pripominja se, da je točna izvršitev tega razglasa potrebna radi državnega delovanja in v interesu prebivalstva.

Ij Cvetlični dan v prid medicinski knjižnici Društva jugoslovanskih medicincev v Ljubljani se vrši dne 29. maja popoldne in dne 30. maja. Pričakujemo, da bo prebivalstvo znalo ceniti trud in skrb ljubljanskih medicincev za strokovno knjižnico in z najizdatnejim sodelovanjem omogočilo cvetličnemu dnevu čim lepši uspehi.

Ij Tatvina pri Reichu. Barvarju in sestniku Adolfa Reichu je bilo nedavno ukradeno blago v vrednosti 16.000 K. Ij vino je najbrže izvršil takratni stražnik zaklepanega zavoda Tomaž Rihar, kateri so aretirali zaradi soudeležbe tatvine Aleksandru Oblathu in so ga svojčasno nepoštenosti iz plinarne odpustili.

Ij Tihotapec iz Ukrajine pred h
ljansko deželno sodnijo. Josip Kulišak
Ukrajinec, zdaj je mesar na Zelenem h
bu, začetkom letošnjega leta se je pa
Vrhniki pečal s tihotapstvom, toda im
je smolo: financarji so ga prijeli, sedel
v zaporu 14 dni in 10.000 kron je mor
plačati kazni. Ko se je peljal iz Ljubljani
na Vrhniko nazaj, je prišel modrovati
vozu, v katerem sta delala službo dva
nancarja: »Carinski uradi so največji v
rižniki, od 15 na 90 K so carine zvišali;
p... financarji lovijo vrabce, slone pa
puščajo; lahko bi vse pritisnili, ki nav
jajo cene blagu, ne pa reveža, katere
obrnejo do zadnjega vinarja. Financar
so še slabši, kakor roparji.« — »Ali s
globo plačali?« — »Vse sem plačal.« k
so mi naložili, ker sem veržil z liran
Odgovori Kulišak prvomestniku. Sodisce
Ljubljani je tihotapecu prisodilo 10 d
strogega zapora.

Opera.

22. maja, sobota: »Poljska kri«, ab.
23. maja, nedelja: »Il Trovatore«;
ven abonementa.
24. maja, ponedeljek: »Pagliacci«; b
let: »Kraljica luk«, izven abonementa.
25. maja, torek: zaprto.

Drama.

22. maja, sobota: »Vsiljenka«, loma, abonement B.
23. maja, nedelja: »Pohujšanje v dol Šentflorijanski«, izven abonementa.
24. maja, ponedeljek: »Vrag«, dela ska predstava, izven abonementa.
25. maja, torek: »Vsiljenka«, loma, abonement C.
26. maja, sreda: zaprto.

a Sladkor. Člani, ki so svoječasno dali kontrolne kupone ubožne akcije C spodarski zvezi, naj nemudoma pristopijo k sladkorni izkaznici, da se jim bo sladkor nakazal.

a Mast in loj. Člani mestne aprovizacije dobe v vojni prodajalni na Poljanski cesti 15, mast in loj na nakaznice mestnega magistrata. Kg masti stane K 45 in 1 K 15.

Ure ženske popravlja nasproti glavne po
F. Čuden S.n., urar v Ljubljani

Odgovorni urednik Jože Rutar.
Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«.
Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubli.